

Ochrana osobních údajů, práva a postavení dětí

Adam, Doktor

Junák a jeho organizační jednotky jsou <u>správci</u> osobních údajů a citlivých údajů, kteří tyto údaje <u>zpracovávají</u>

osobní údaj = jakákoliv informace o určeném nebo určitelném člověku

citlivý údaj = informace o národnostním, rasovém, etnickém původu, politických postojích, náboženství a přesvědčení, zdravotním stavu...

zpracování údajů = shromažďování, ukládání, vyhledávání, používání, šíření, třídění, uchovávání...

Správce je povinen:

- zpracovávat pouze pravdivé a přesné údaje
- shromažďovat osobní údaje pouze ke stanovenému účelu a uchovávat pouze na nezbytnou dobu (účel vymezen především ve Stanovách Junáka - českého skauta)
- zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž jsou shromážděny
- mít pokud možno souhlas subjektu údajů ke zpracování jeho osobních údajů
- zabezpečit osobní údaje tak, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k nim či k jejich dalšímu zpracování, změně, zničení...

Ordo & Iustitia

Junák a jeho OJ:

- zpracovávají osobní údaje za účelem výchovné (oddílové) činnosti, evidence členů, kontaktování člena a jeho zákonných zástupců, pořádání akcí, vzdělávání, rozvoje spolkových aktivit (včetně náborů), plnění povinností při čerpání finančních prostředků od veřejné správy
- zpracovávají citlivé osobní údaje za účelem ochrany života a zdraví, zachování náboženské svobody a přesvědčení, zajištění nepolitičnosti (členství v pol. stranách)
- zpracování osobních údajů pro další účely je podmíněno souhlasem subjektu údajů a oznámení Úřadu pro ochranu osobních údajů, ze které je obecně pro stanovený účel Junák vyňat jako i ostatní spolky
- souhlas se zpracováním osobních údajů členů Junáka je obsažen na oficiální verzi přihlášky do Junáka

2016 / 2017 Ordo & Iustitia

Poučení k přihlášce mladšího člena

/ I / Junák - český skaut, z. s.

je dobrovolný, nezávislý a nepolitický spolek ve smyslu Zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Občanský zákoník), jehož členem se může stát každý člověk, který souhlasí s posláním, principy a výchovnou metodou skautského hnutí.

/ II / Členství vzníká

přijetím řádně vyplněné přihlášky, poskytnutím potřebných údajů (viz dále) a zaplacením členského příspěvku. Přijmout přihlášku může vedoucí oddílu, případně další, vedoucím oddílu pověřený dospělý člen Junáka.

/ III / Členství může zaníknout

výmazem ze seznamu členů. K výmazu vede zejména odhlášení člena (ústní či písemnou formou) vedoucí/mu oddílu, případně dalšímu, vedoucí/m oddílu pověřenému dospělému členu Junáka, rozhodnutí střediska (při nezaplacení členského příspěvku, neposkytnutí údajů, odvolání souhlasu se zpracováváním osobních údajů, zrušení oddílu aj.) nebo vyloučení z důvodu vážného porušení povinnosti člena.

/ IV/ Nakládání s osobními údaji

Souhlas po dobu členství

Vyplněním a podpisem této přihlášky dává rodič (zákonný zástupce) mladšího člena spolku Junák – český skaut, z.s., sídlem Senovázné nám. 24, Praha 1 (dále jen Junák) a výše uvedenému středisku jako společným správcům osobních údajů (dále jen Správci) souhlas se zpracováváním svých osobních údajů a osobních údajů člena v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen Zákon) a to po dobu členství příslušného člena v Junáku. Správcí mohou některé osobní údaje zpracovávat i po dobu delší, pokud povinnost zpracovávat tyto údaje i po skončení členství ukládá Správcům závazný právní předpis. Správci osobní údaje zpracovávat vyto údaje zpracovávatý v rozsahu nezbytném pro výkon oprávněné činnosti občanského sdružení, a to konkrétně pro následující účel:

- zajištění výchovné práce a oddílové, případně i další obdobné činnosti jednotek Junáka (dále jen Činnost),
- evidence členů, kdy členství je zákonný právní vztah mezi fyzickou osobou, Junákem a jeho příslušnou organizační jednotkou; Junák své členy eviduje mimo jiné kvůli výběru členských příspěvků,
- kontaktování člena a jeho rodičů nebo jiných zákonných zástupců při zajištění Činnosti,
- evidence účastníků akcí pořádaných Junákem či jeho organizační jednotkou,
- naplňování poslání mimo jiné tĺm, že Junák svým členům nabízí náležité vzdělávání, odpovídající jejich pozicí v organizaci, informuje je o připravovaných akcích a projektech, výchovných nástrojích, publikacích a vybavení, a propaguje svou činnost,
- 6) poskytnutí údajů požadovaných po Junáku orgány veřejné správy při čerpání finančních prostředků z jejich rozpočtů nebo při plnění povinností vyplývajících z právních předpisů a
- 7) zpracování plateb na bankovní účty, včetně transparentních.

Správci zpracovávají o každém členovi tyto osobní údaje:

- a) identifikační údaje jméno, příjmení, rodné číslo, údaj o pohlaví, trvalé bydliště, fotografie;
- b) kontaktní údaje kontaktní adresa, telefon, e-mail a další obdobné údaje;
- c) údaje o činnosti v Junáku;
- d) podobizny, obrazové snímky, obrazové a zvukové záznamy (tedy fotografie a videa), vzníkající při dokumentaci činnosti;
- e) údaje o zdravotním stavu, další údaje související s činností člena plavecké, tělesné a jiné schopnosti a dovednosti, zdravotní pojišťovna, škola a podobné údaje;
- f) údaje o rodičích či zákonných zástupcích jméno, příjmení, titul, kontaktní adresa, telefon, e-mail, profese a podobné údaje;
- g) údaje o náboženském přesvědčení členů v odůvodněných případech.

Správci zpracovávají i údaje o zdravotním stavu, které Zákon označuje jako "citlivé údaje". Jedná se o údaje nezbytné pro posouzení zdravotního stavu člena pro účast na Činnosti Junáka, slouží k preventivní ochraně zdraví člena a též jako informace pro ošeťrujícího lékaře. V odůvodněných případech dále Správci zpracovávají i údaje o náboženském přesvědčení členů, které jsou rovněž citlivými údaji. Citlivé údaje mají k dispozici pouze činovnící přímo se podílející na aktivitách člena v Junáku a jsou zpracovávány výhradně po dobu členství. Pro zpracování citlivých údajů potřebuje Junák výslovný souhlas, tento souhlas může být kdykoliv odvolán.

Souhlas po skončení členství

Pokud rodič nezaškrtl příslušné políčko uvedené níže, dává rodič (zákonný zástupce) člena vyplněním a podpisem této přihlášky Správcům souhlas se zpracováváním svých osobních údajů a osobních údajů člena v rozsahu bodů a) až d) výše a to po dobu, po kterou budou tyto údaje relevantní ve vztahu k níže vymezeným účelům, nejdéle však po dobu 50 let po skončení jeho členství v Junáku. Správci budou zpracovávat tyto osobní údaje za účelem:

- obnovení údajů o členství příslušného člena v Junáku, pokud se člen rozhodne do Junáka znovu vstoupit.
- informování bývalého člena o akcích organizovaných Junákem nebo jeho organizačními jednotkami.
- 3) ochrany oprávněných zájmů Junáka a jeho organizačních jednotek.

Podmínky zpracování a informace o zpracovávání

Zpracování osobních údajů v Junáku je dále upraveno Směrnicí pro nakládání s osobními údají a dalšími vnitřními předpisy, aby tak byla zajištěna jejich ochrana před zneužitím. Správcí mohou v přiměřeném rozsahu a v souladu s účelem zpracovávání osobních údajů zveřejnit osobní údaje členů, kteří vykonávají funkce v Junáku nebo jeho jednotlivých organizačních jednotkách, či se o ně ucházejí.

Osobní údaje mohou být zpracovávány kromě Správců i jimi pověřenými zpracovateli, a to za použítí manuálních a automatizovaných způsobů zpracování. Osobní
údaje mohou být dále zpřístupněny všem organizačním jednotkám Junáka, jejichž
identifikační údaje jsou uvedeny na adrese www.skaut.cz, přičemž budou zpřístupněny pouze tém činovníkům Junáka, kteří je potřebují pro výkon své funkce.

Rodič či zákonný zástupce je povinen o členovi poskytnout úplné a pravdivé údaje identifikační a kontaktní, relevantní údaje o zdravotním stavu a identifikační a kontaktní údaje o alespoň jednom z rodičů či zákonném zástupci. Poskytnutí těchto údajů je nezbytné pro činnost Správců ve vztahu k členovi po dobu členství příslušného člena v Junáku. V případě neposkytnutí těchto údajů člen nemůže být přijat. Poskytnutí ostatních osobních údajů je dobrovolné. Souhlas s bodem d) je možné odvolat pro konkrétní záznam či obecně.

Na základě písemné žádosti je Junák povinen poskytnout členovi (případně za něj jeho rodičí, či zákonnému zástupcí) informace o osobních údajích o něm zpracovávaných, a to jednou za kalendářní rok bezplatně, jinak kdykoli za příměřenou úhradu. Pokud se rodič či zákonný zástupce domnívá, že jakýkoli Správce, zpracovatel či další příjemce provádí zpracování osobních údajů v rozporu s ochranou soukromého a osobního života nebo v rozporu se Zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, může: (i) požádat Správce, zpracovatel či další příjemce o vysvětlení; (ii) požádat, aby jakýkoli Správce, zpracovatel či další příjemce odstranil takto vzníklý stav; (iii) obřátit se s podnětem na Úřad pro ochranu osobních údajů; nebo (iv) požadovat opravu osobních údajů v souladu se Zákonem.

/V/ Prohlášení

Rodič nebo jiný zákonný zástupce:

- prohlašuje, že se seznámil/a s podmínkami členství a souhlasí se vstupem člena do Junáka – českého skauta, z. s.,
- souhlasí, aby člen byl vychováván podle skautských idejí, a zavazuje se podpořit jeho účast na oddílových akcích,
- souhlasí s výše uvedeným způsobem zpracování osobních údajů člena a jejich rodičů či zákonných zástupců po dobu členství,
- nesouhlasí s výše uvedeným způsobem zpracování osobních údajů člena a jejich rodičů či zákonných zástupců po skončení členství,
- výslovně souhlasí se zpracováním osobních údajů o zdravotním stavu člena a v odůvodněných případech i údajů o jeho náboženském přesvědčení,
- se zavazuje poskytovat včas úplné, přesné a pravdivé údaje potřebné pro činnost člena v Junáku.

dostupné i v editovatelné podobě zde:

https://
krizovatka.skaut.cz/
oddil/rizeni-aorganizovani/evidence-

clenu/prihlasky/497prihlasky

Junák a jeho OJ:

- zpracování osobních údajů pak odpovídá zajištění ve skautlSu, kde v rámci zpracování osobních údajů vystupují pověřené osoby se svými rolemi ve skautlSu
- při zpracování osobních údajů mimo skautIS je OJ povinna určit pověřené osoby, stanovit způsob zpracování a <u>poučit</u> pověřenou osobu

Práva člena Junáka:

- znát údaje, které o něm Junák vede
- požadovat výmaz osobních údajů po ukončení členství
- žádat nápravu po VRJ při porušení při zpracování jeho osobních údajů

Povinnosti vedoucích v Junáku:

zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a bezpečnostních opatřeních

Prameny:

- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- směrnice pro nakládání s osobními údaji —> pročíst!
- stanoviska Úřadu pro ochranu osobních údajů (např. č. 12/2012, k použití fotografie, obrazového a zvukového záznamu fyzické osoby)

Sankce při porušení:

- správněprávní přestupek či jiný správní delikt, uděluje Úřad pro ochranu osobních údajů - pokuty dost vysoké!!!
- občanskoprávní žaloba na ochranu osobnosti
- trestněprávní trestný čin "Neoprávněné nakládání s osobními údaji"
- disciplinární (skautská) disciplinární provinění dle Disciplinárního řádu Junáka

Práva a postavení dětí

Prameny:

- usnesení č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- sdělení č. 104/1991 Sb., o Úmluvě o právech dítěte
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (§ 775 a násl.)
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dítěte (vše dostupné na www.zakonyprolidi.cz)

Listina základních práv a svobod:

- základní dokument lidských práv v ČR (pro všechny lidi/občany, tedy i děti)
- zdůrazňuje zvláštní ochranu dětí a mladistvých, právo na rodičovskou výchovu a péči a rovnoprávnost manželských a nemanželských dětí

Úmluva o právech dítěte:

- obsahuje zásady, které upravují postavení dítěte ve společnosti
- její hlavní myšlenou je to, že dítě má právo na šťastné dětství

Práva a postavení dětí - Úmluva

- · 4 hlavní pilíře Úmluvy o právech dítěte -
  - zákaz diskriminace dítěte jak z důvodů na straně dítěte (rasa, rod, pohlaví, národnost apod.), tak i na straně rodičů či členů rodiny (jejich postavení, názory, přesvědčení)
  - nejlepší zájem dítěte
    - přední hledisko při uskutečňování jakékoliv činnosti týkající se dítěte
    - → děti jsou pod zvláštní ochranou státu
    - děti mají právo na odpočinek a volný čas, na účast ve hře a oddechové činnosti odpovídající jeho věku

Práva a postavení dětí - Úmluva

- · 4 hlavní pilíře Úmluvy o právech dítěte -
  - záruka lidské důstojnosti a přirozených práv na život, na svobodu myšlení, svědomí, náboženství, sdružování; zákaz mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání
  - participace dítěte
    - umožňuje realizaci jeho práv skrze oprávnění vyjádřit se v záležitostech, které se ho týkají (oblast trestněprávní, opatrovnická, vzdělávací, zdravotní péče, ...)
    - → rozhodování o dítěti nemá být učiněno bez toho, aniž by dítě bylo slyšeno, a jeho názor zohledněn přiměřeně ke stupni jeho vývoje

Práva a postavení dětí - OZ

Rodičovská odpovědnost

- Rodičovská odpovědnost je souhrn práv a povinností:
  - → při péči o nezletilé dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj,
  - při zastupování nezletilého dítěte při právních jednáních a správě jeho jmění (majetku a dluhů)
- rodiče jsou povinni důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho jednání a vykonávat nad ním dohled odpovídající stupni jeho vývoje
- rodiče mají právo <u>užít přiměřených výchovných prostředků</u> tak, aby nebyla dotčena důstojnost dítěte a jakkoli ohroženo jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj

Práva a postavení dětí - OZ

- dítě je povinno dbát svých rodičů
- rodiče zastupují dítě při právních jednáních, ke kterým není plně způsobilé (= zákonné zastoupení dítěte rodičem)
- rodiče mají právo usměrňovat své dítě výchovnými opatřeními, jak to odpovídá jeho rozvíjejícím se schopnostem, včetně omezení sledujících ochranu morálky, zdraví a práv dítěte, jakož i práv jiných osob a veřejného pořádku (§ 857 a násl. OZ)
  - → dítě je povinno se těmto opatřením podřídit
  - přiměřeně platí i pro osoby, v jejichž péči dítě dočasně je —> např. středisko, které "používá" vedoucí
- péči o dítě a jeho ochranu, výkon jeho výchovy, popřípadě některých jejích stránek, nebo dohled nad dítětem mohou rodiče svěřit jiné osobě (§ 881 OZ) —> např. středisku, které "používá" vedoucí
  - pro výchovná opatření se nepoužije Disciplinární řád Junáka

Práva a postavení dětí

Dle zákona o sociálně-právní ochraně dítěte:

- existují orgány sociálně-právní ochrany dětí (zejména <u>obecní</u> <u>úřady</u>) k ochraně dětí, jejichž rodiče zemřeli či neplní svou rodičovskou odpovědnost nebo o děti, které vedou zahálčivý a nemravný život, zanedbávají povinnou školní docházku
- <u>každý je oprávněn upozornit</u> orgán sociálně-právní ochrany <u>na</u> <u>porušení povinností</u> nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti, na skutečnost, že rodiče nemohou plnit povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnost
- dítě má právo požádat orgány sociálně-právní ochrany o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv, dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte

Práva a postavení dětí

Nestátní neziskové organizace zabývající se ochranou dětí:

- děti bychom měli na jejich práva upozorňovat a také je upozornit na možnosti, kam se při problémech obrátit (Linka bezpečí, Policie ČR, Bílý kruh bezpečí...).
- FOD www.fod.cz (Klokánky, azylové domy)
- Bílý kruh bezpečí (celá ČR) péče o oběti trestné činnosti
- NONSTOP linka Bílého kruhu bezpečí: 116 006; http://www.bkb.cz
- http://www.domacinasili.cz
- DONA linka pomoc obětem domácího násilí, tel. 2 51 51 13 13; http://www.donalinka.cz
- Dětské krizové centrum pomoc dětem v krizových situacích,
   241 480 511; <u>www.ditekrize.cz</u>;Linka důvěry (NONSTOP): 777 715 215;
   <u>problem@ditekrize.cz</u>
- Občanské poradny-sociálně práv.poradna: www.obcanskeporadny.cz/

Děkujeme za pozornost!

adam.borgula@seznam.cz

doktor@paprsek43.cz